

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ:

شماره:

پیوست:

فرم ترجمان دانش و گزارش یک و ۳ صفحه ای نتایج تحقیق طرح های پژوهشی

موسسه ملی تحقیقات سلامت در نظر دارد نتیجه طرح های تحقیقاتی پایان یافته موسسه را بررسی و با استفاده از فرآیند ترجمان و تبادل دانش (Knowledge Translation & Exchange) دانش تولید شده را در اختیار مخاطبین و ذینفعان (از جمله عموم مردم، سیاستگذاران و تصمیم گیرندگان حوزه سلامت، گیرندگان و ارائه دهندگان خدمات مراقبتی و ...) قرار دهد. لذا ضروری است که کلیه پژوهشگران و اعضای محترم هیئت علمی فرم زیر را جهت سهولت فرآیند ترجمان و تبادل دانش تکمیل نمایند.

الف: مشخصات طرح:

عنوان کامل طرح:

ارزیابی فناوری سلامت همیوپاتی در درمان بیماری استئوآرتروز زانو (مقایسه با درمان های

دارویی رایج برای استئوآرتروز زانو)

مجری طرح:

دکتر هدایت سالاری

ب: مخاطبان طرح:

مدیران و سیاستگذاران سلامت (مانند ستاد وزارت بهداشت)

استئوآرتروز شایع ترین بیماری مفاصل در انسان است و استئوآرتروز زانو بیشترین عامل ناتوانی

جسمی در میان افراد مسن در کشورهای پیشرفته می باشد. ویژگی اصلی پاتولوژیک استئوآرتروز، تخریب

پیش رونده غضروف مفصلی است اما علاوه بر غضروف، مفصل سینوویال و تمام بافت های مرتبط مثل

سینوویوم و استخوان ساب کندرال را نیز درگیر می کند. اصلی ترین شکایت بیماران، درد است که در

ابتدای شروع بیماری با استراحت برطرف میشود اما با پیشرفت بیماری، درد نیز افزایش یافته و مقاوم تر

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ :
شماره :
پیوست :

می گردد . از آنجایی که درمان قطعی برای این بیماری وجود ندارد، یکی از اهداف اصلی درمان، کاهش

علائم مذکور میباشد. داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی دارای عوارض گوارشی، قلبی عروقی،

کلیوی، خونی و کبدی وابسته به عوامل دوز، مدت مصرف و سن هستند. بنابراین توصیه میشود که با

مصرف موضعی این داروها، دوز موثر و مدت مصرف کاهش داده شود.

هم اکنون از هومیوپاتی در شبکه های درمانی بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان به عنوان یکی از روش های

اصلی در درمان بیماری های حاد و مزمن استفاده می شود و دارای مراحل آموزش اکادمیک می باشد. هم

اکنون این روش درمانی در کشورهای انگلستان، آلمان، فرانسه، هلند، سوئد، کانادا، آمریکا، هندوستان،

پاکستان و برزیل و بسیاری از دیگر کشور ها خدمات درمانی به بیماران ارائه می دهد. سازمان جهان بهداشت

در کتابی تحت عنوان مروری بر جایگاه طب مکمل/سنتی به تفصیل راجع به جایگاه هومیوپاتی در نظام

بهداشتی کشور های مختلف توضیح می دهد. سازمان جهانی بهداشت اعلام نمود که هومیوپاتی دومین

سیستم پزشکی است که بصورت جهانی استفاده می شود و بالغ بر یک میلیارد دلار برای این شیوه درمان

هزینه می گردد. بیست الی سی درصد پزشکان فرانسوی و آلمانی در کارهای درمانی خود از هومیوپاتی استفاده

می کنند.

در تاریخ سال ۱۳۷۴ شورای عالی ارزشیابی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی هومیوپاتی را یک روش

درمانی شناخت و در نهایت در سال ۱۳۷۷ دستورالعمل تعیین تکلیف پزشکان هومیوپات توسط وزیر بهداشت

وقت به معاونت آموزشی وزارت متبوع اعلام شد و به دانشگاههای علوم پزشکی ابلاغ شد. با توجه به مطالب

تاریخ :
شماره :
پیوست :

فوق الذکر و کاربرد وسیع این فناوری، در این طرح به ارزیابی اثربخشی، ایمنی و هزینه اثربخشی درمان با

روش همیوپاتی در بیماری استئوآرتریت زانو پرداخته شده است. لذا نتایج آن قابل استفاده برای سیاستگذاران

سلامت می باشد.

ج: برنامه برای کاربرست نتایج چیست :

- انتشار مقاله در مجله های علمی - پژوهشی داخلی
- انتشار مقاله در مجله های علمی - پژوهشی خارجی
- ارائه در کنفرانس ها و سمینارهای داخلی
- ارائه در کنفرانس ها و سمینارهای خارجی
- ارسال خلاصه یا گزارش کامل طرح یا مقاله حاصل از آن برای استفاده کنندگان بالقوه آن
- قرار دادن متن کامل گزارش یا خلاصه ای از آن در وب سایت به منظور دسترسی استفاده کنندگان بالقوه به آن
- انتشار نتایج پژوهش در نشریات غیرعلمی (نظیر مجله ها یا روزنامه های مورد علاقه عموم)
- انتشار یافته ها در خبرنامه ها و بولتن ها (نظیر نشریات درون سازمانی که خبر های علمی و غیر علمی مرتبط با آن

سازمان را منتشر می کند)

تاریخ:

شماره:

پیوست:

د: پیام اصلی حاصل از طرح پژوهشی (حداکثر در یک صفحه نوشته شود):

در مجموع یافته های ۴ مطالعه برای تحلیل اثربخشی همیوپاتی در بیماران دچار استئوآرتریت زانو استفاده شد. همه این مطالعات از نوع RCT بود. در همه این مطالعات مقایسه اثربخشی همیوپاتی با آلترناتیوها با استفاده از ۳ مولفه درد، تحرک و سفتی صورت گرفته بود. یافته های یکی از مطالعات نشان داد که پماد مرحم مفاصل به عنوان یک فرآورده همیوپاتیک نسبت به پلاسیبو تاثیرات مثبت بیشتری بر درمان استئوآرتریت اولیه زانو داشته است. مطالعه دیگری به مقایسه اثربخشی روغن پگانوم و روغن زیتون پرداخته بود. در مطالعه مذکور مجموع تغییرات شاخص VAS در گروه مداخله حدود ۳۴ واحد کاهش پیامدها را نشان می دهد. اما در گروه کنترل این کاهش شامل ۱۲ واحد می باشد. کاهش پیامدهای درد و مشکلات عملکرد زانو در گروه مداخله حدود ۱۰ واحد بیشتر از گروه کنترل است. در مطالعه دیگری به مقایسه ژل پیروکسیکام و ژل همیوپاتیک پرداخته شده بود و نتیجه گرفته شده بود که از لحاظ شاخص کاهش درد ژل همیوپاتیک دو برابر اثربخش تر بوده است. مطالعه دیگری به مقایسه اثربخشی روغن همیوپاتیک با دیکلوفناک و دارونما پرداخته بود و نتیجه گرفته شد که از لحاظ عملکرد حرکتی و سفتی اثربخش تر بوده است.

ه) خلاصه اجرایی مطالعه (حداکثر در ۳ صفحه) نوشته شود.

جهت جستجوی پایگاه های ذکر شده از راهبرد جستجوی مناسب برای هر پایگاه استفاده شد. غربال کردن و انتخاب مقالات بر اساس شرایط ورود و خروج (PICOD) خواهد بود. معیارهای ورود مطالعات عبارت بود از الف) جمعیت مورد مطالعه: بیماران مبتلا به استئوآرتریت ؛ ب) نوع مداخله: درمان با همیوپاتی ؛ د) پیامد شامل ایمنی و اثربخشی فناوری (با توجه به وسعت کاربرد همیوپاتی در بیماری های مختلف بنابراین معیارهای اثربخشی متفاوتی نیز بایستی بررسی شوند) ؛ و) نوع مطالعات: کارآزمایی های بالینی RCT ، مطالعات و مقالات مرور جامع (overview of reviews) و مقالات مرور نظام مند (Systematic Reviews) و گزارش های مربوط

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ:

شماره:

پیوست:

به ارزیابی های فناوری سلامت (Health Technology Assessment) که شواهد لازم برای استفاده از

روش های درمانی همیوپاتی را فراهم کند، وارد مطالعه گردید.

نتایج این مطالعه بطور خلاصه به این شرح بود: از لحاظ پیامد ایمنی در مطالعات انجام شده، مولفه ای که در

نظر گرفته شده بود واکنش های پوستی بود. از لحاظ این پیامد تمام مطالعات بطور همسان اشاره نموده بودند

که درمان های همیوپاتیک واکنش های کمتری را نشان داده است.

از لحاظ پیامد هزینه اثربخشی نتایج حاکی از آن است که برای هر واحد کاهش درد در روش همیوپاتی تا

حدودی هزینه بیشتری صرف می شود. اما از آنجایی که بطور کلی هر دو روش درمانی کم هزینه اند و با در

نظر گرفته اثربخشی بیشتر و ایمنی بالاتر روش های درمانی همیوپاتی در مقایسه با داروهای NSAID ، کفه

ترازو به نفع روش همیوپاتی خواهد بود.